

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 25/7/2022
Αρ. πρωτ.: 690/153165

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5588/2-6-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Μαρίνος** και **Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη στήριξη του αγροδιατροφικού τομέα, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι θα κατευθυνθούν σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο, ώστε να αποτελέσουν ταυτόχρονα και τον οδικό χάρτη για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε., περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα
 - Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
 - Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με 180 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη μείωση του κόστους παραγωγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
 - Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων που έχει ενεργοποιηθεί σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα).
 - Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
 - Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO), και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους.

- ✓ Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών (έχει ήδη προκηρυχθεί).
 - Δάσωση γεωργικών γαιών, με 90 εκατ. € για την αύξηση της δέσμευσης άνθρακα και συμβολή στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
 - Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών.
 - Αποκατάσταση παραγωγικού δυναμικού από καταστροφικά συμβάντα, όπως οι πρόσφατες πυρκαγιές, με 45 εκατ. € για την αποζημίωση των πληγέντων για τις καλλιέργειες, το ζωικό κεφάλαιο και τις υποδομές των γεωργοκτηνοτροφικών τους εκμεταλλεύσεων.
- ✓ Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών
 - Πιλοτική εφαρμογή μέτρου διαχείρισης κινδύνων, με 9,5 εκατ. €, ώστε να προστατευθεί το γεωργικό εισόδημα από σοβαρές και απρόβλεπτες διακυμάνσεις του εξαιτίας κρίσεων, μέσα από την ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας.
 - Εξισωτική Αποζημίωση, με 460 εκατ. € για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός του Εθνικού Στρατηγικού μας Σχεδίου για την περίοδο 2023-2027 και υποβλήθηκε στην Ε.Ε., όπου έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Τέλος, στην ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας μετά την πολυετή οικονομική κρίση και την κρίση της πανδημίας συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα για τον αγροδιατροφικό τομέα υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,

- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο των σχεδίων βελτίωσης που υλοποιείται),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Υλοποιούνται, επίσης, και γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως π.χ. οι δράσεις για τη βιολογική γεωργία (που έχουν προκηρυχθεί με 600 εκατ. €), το Comfusio, την προστασία των καλλιεργειών από φυσικές καταστροφές (π.χ. αντιχαλαζική προστασία, μέτρο που υλοποιείται από τον ΕΛΓΑ) κ.λπ.

Τέλος, προκηρύχθηκε το μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών με 80 εκατ. €, μέσω του οποίου θα παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους-δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ Δήμητρα υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης.
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων).
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν θεσπιστεί μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Ειδικότερα:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.
- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.

- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Επιπλέον, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €, ενώ με νεότερη τροποποίηση αυξήθηκαν περαιτέρω τα ανώτατα όρια ενίσχυσης και ειδικότερα σε 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (προηγουμένως 100.000 ευρώ).

Στην κατεύθυνση αυτή, δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι για τη στήριξη των ελαιοπαραγωγών της χώρας έναντι των συνεπειών της πανδημίας, ο τομέας της ελιάς έχει ήδη ενισχυθεί με:

- Την ΚΥΑ 51/126068/18.05.2021 για τη χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας σε επιτραπέζια ελιά-λοιπές με κωδικό συστήματος ΟΠΕΚΕΠΕ 2008190, συνολικού ύψους ενίσχυσης 9.412.270€.
- Την ΚΥΑ 1338/312351/9.11.2020 για τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στην επιτραπέζια ελιά ποικιλίας Καλαμών, συνολικού ύψους προϋπολογισμού 13.163.000€.
- Την ΥΑ 2850/23.10.2020 για τον καθορισμό πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 21 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, στο πλαίσιο της οποίας έχουν καταβληθεί 126.331.277€.

Επιπλέον αυτών, για την ενίσχυση των υπολοίπων ποικιλιών επιτραπέζιας ελιάς που δεν έχουν ενισχυθεί έως τώρα, σε όλη τη χώρα, το έτος 2022 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 416/71435/16-3-2022 ΚΥΑ «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων σε όλη την Επικράτεια στους τομείς: α) της καλλιέργειας Λεβάντας, β) της παραγωγής Ξηρών Σύκων, γ) της επιτραπέζιας Ελιάς πλην Καλαμών και του κωδικού 2008190 του ΟΣΔΕ, δ) της καλλιέργειας καπνού και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο)» (Β'1333). Για τους παραγωγούς επιτραπέζιας Ελιάς, το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στα 40 ευρώ ανά στρέμμα. Εξαιρούνται οι παραγωγοί ελιάς Καλαμών και οι παραγωγοί ελιάς με Κωδικό Συστήματος ΟΠΕΚΕΠΕ «Λοιπές κωδικός 2008190».

Επισημαίνεται ότι με την ίδια απόφαση για τους παραγωγούς σύκων προς αποξήρανση, προβλέπεται η καταβολή αποζημίωσης ύψους 67 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας.

Σε σχέση με τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση και άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΕΛΓΑ, σας διαβιβάζουμε επιπλέον το υπ' αριθμ. πρωτ. 8105/7-6-2022 σχετικό έγγραφό του.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 8105/7-6-2022 έγγραφο του ΕΛΓΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Γραφείο κ. Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ αρμόδιο για θέματα κρατικής αρωγής και αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές
2. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
Γραφείο κ. Υπουργού
4. Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων
Γραφείο κ. Υπουργού
5. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
6. Υπουργείο Υγείας
Γραφείο κ. Υπουργού
7. Βουλευτή κ. Γ. Μαρίνο
8. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου